

Fetma är associerat med en ökad risk att opereras för spinal stenos

Författarlista: Björn Knutsson^{1,2,3}, Bengt Sandén², Göran Sjäöden^{1,3}, Bengt Järholm⁴, Karl Mikaelsson²

¹Ortopedkliniken, Sundsvall sjukhus; ²Institutionen för kirurgiska vetenskaper, Uppsala Universitet; ³Institutionen för kirurgisk och perioperativ vetenskap, Umeå Universitet; ⁴ Institutionen för folkhälsa och klinisk medicin, Yrkes- och miljömedicin, Umeå Universitet

Introduktion: Lumbal spinal stenos (LSS) är den vanligaste indikationen för ryggkirurgi i dag. Förutom att det påverkar patienternas livskvalitet, kräver också stora resurser från hälso - och sjukvården. Tidigare studier visar att fetma är relaterat till facettleds artros, diskdegeneration och LSS samt flera andra typer av artros. Det finns även tidigare beskrivet flera mekaniska och metaboliska förklaringsmodeller för utveckling av LSS p.g.a. övervikt. Trots detta har tidigare studier inte visat övervikt är en orsak till sjukdomen LSS.

Syfte: Att undersöka om övervikt och fetma är associerat till en ökad risk för LSS .

Patienter och metoder

364 467 Deltagare inkluderades mellan 1971 till 1992 , med hjälp av ett svenskt rikstäckande hälsoundersökningsprogram för byggnadsarbetare (Bygghälsan). Genom samkörning med slutenvårdsregistret analyserades förekomsten av diagnosen LSS och operation för LSS.

Body Mass Index (BMI) användes både som kategorisk och kontinuerlig variabel, och deltagarna indelades i normalviktiga, överviktiga och obesa.

Multivariabla Poisson regressionsmodeller användes för att uppskatta incidensen för LSS.

Resultat.

Jämfört med normalviktiga så fanns en signifikant ökad risk för lumbal spinal stenos både hos överviktiga och hos obesa personer.

Diskussion.

Den ökade risken för LSS bland överviktiga och obesa är sannolikt multifaktoriell. Biomekaniska faktorer påverkar facettleder och mellankotskivor som ger facettledsartros och diskdegeneration. Adiponectin och leptin medierar inflammation orsakad av fetma. Detta ökar nivåerna av CRP, interleukiner och tumor necrosis factor vilket kan leda till utveckling av facettledsartros och disk degeneration.

Konklusion

Studien visar att fetma och övervikt är en riskfaktor för lumbal spinal stenos.